

Torgersen-saken

Tidende tok i januarnummeret opp Torgersen-saken. Jeg har fulgt litt med i denne saken i årenes løp.

Lite nytt har fremkommet i det senere. Professorene Brandtzæg og Eskeland med sine meningsfeller durer frem på samme måte som de har gjort i alle år.

Nytt for meg er det at Tidendes redaktør E.B. Dyvi har valgt side i saken. Det har hun for all del rett til. Jeg reagerer i midlertid på noen av hennes utsagn i lederartikkelen i januarnummeret. Hun uttaler blant annet: «Et engasjement fra odontologer med nødvendig vitenskapelig skoloring og bakgrunn, som ønsker å bidra til at det blir ryddet opp, er imidlertid, meg bekjent, hittil uteblitt»

Hva hun legger i begrepet «rydde opp» er noe usikkert. Betyr det at bevis som går i Torgersens disfavør er uten betydning og at disse ikke bør vektlegges?

Betyr det at dr.med. professor Gisle Bang og professor Tore Solheim ikke har hatt nødvendig skoloring og bakgrunn? Hva er redaktørens begrunnelse for dette? Mens følgende vage påstand i samme lederartikkel, nemlig at «jurister og forskere som har gransket tannbittbeviset argumenterer sterkt for at det ble begått feil fra norske sakkyndige – slik sakkyndige fra andre land også har gjort» blir brukt i argumentasjonen for å fremmes hennes syn.

Hva hun i likhet med Brandtzæg / Eskeland legger i at tannbittbeviset skal få en «vitenskapelig» tilnærming er for

meg uklart. Materialet er basert på tannlege Ferdinand Strøms skarpe og gode fotografier og modeller av bittmerkene på den dreptes bryst og Torgersens tenner. Professor Gisle Bang har laget en serie tredimensjonale fotografier basert på dette materialet. Hvordan kan man vurdere bittmerker og studiemodeller på en annen «vitenskapelig» måte enn å sammenlikne disse?

Jeg har tatt min odontologiske utdanning ved Guy's Hospital i London. For å få norsk autorisasjon måtte man på den tiden jeg kom tilbake til Norge gjennomføre et tilleggskurs. Under dette kurset hadde vi en forelesning med tannlege Strøm. Der ble originalmaterialet fra Torgersen-saken vist. Kvaliteten på fotografier og modeller var utmerket. Jeg har med egne øyne sett dette. Hvem som drepte Rigmor Johnsen kan jeg ikke vite. Det var ingen vitner til udåden, og jeg har ikke vært til stede ved noen av rettsbehandlingene av denne saken.

Men jeg er personlig overbevist om at Torgersen satte bittmerkene i avdødes bryst. Ikke basert på vitenskapelige fakta, men ved selvsyn av foreliggende materiale. Mitt syn er selvfølgelig uten betydning, men i motsetning til redaktøren av Tidende har jeg sett materialet som ligger til grunn for diskusjonen. Det høres helt utrolig ut hvis det virkelig er tilfelle at Brandtzæg, som hevder å representere «vitenskapen» i denne saken heller ikke har vist interesse for å se materialet som brukes som grunn-

lag for denne diskusjonen. (Se Solheims innlegg). Er slike holdninger forenlige med vitenskapelig tankegang?

Videre i lederartikkelen sier Dyvi at det skal fremmes ny gjenopptakelsesbegjæring i Torgersen-saken. Det er ifølge Dyvi den sjetten. Ingen andre straffedømte i Norge har fått så grundig behandling av sin sak som Torgersen. Hver eneste gang har retten fått alle tilgjengelige fakta. I alle ankesakene / gjenopptakelsene har Torgersens opprinnelige dom blitt opprettholdt. Mener Dyvi at alle disse sakkyndige, meddommere og jurister i alle disse sakene enten har vært korruperte eller udugelige? Hun sier i forbindelse med denne sjetten gjenopptakelsen at kanskje saken endelig skal få en avslutning. Antyder det at Dyvi bare kan akseptere frikjenning som korrekt løsning? Nytt bevismateriale er ikke kommet frem. Straffesaken mot Torgersen var i 1958. Hva skal man basere en ny sak på?

Muligheten for bruk av DNA-bevis kom mange år etter denne saken. Det er blitt meg fortalt at politiet tok vare på funn av fremmede hårstrå på åstedet for ugjerningen. Når DNA for en del år siden kunne brukes for sammenlikning med disse hårstråene, ville ikke Torgersen avgi sitt DNA. Hvis han er uskyldig burde det i høyeste grad være i hans interesse å få dette gjennomført.

Stein Brox-Nilsen